

Zákon proti šíření teroristického obsahu online

Autor: Parlament České republiky (Únor 2023)

Zdroj: [Zákon č. 67/2023 Sb.](#)

Souhrn

Předmět úpravy:

(Tento zákon v návaznosti na přímo použitelný předpis Evropské unie k ochraně před zneužíváním hostingových služeb k veřejnému šíření teroristického obsahu online upravuje působnost správních orgánů vykonávajících státní správu na tomto úseku, pravomoc soudů, práva a povinnosti při odstraňování teroristického obsahu online a související přestupky.)

- Příkaz k odstranění.
- Odložení informování o odstranění teroristického obsahu.
- Přeshraniční příkaz k odstranění.
- Výměna informací a spolupráce mezi příslušnými orgány.
- Dohled nad prováděním zvláštních opatření.
- Poskytování informací o přijatých opatřeních.
- Dočasné zachování teroristického obsahu.
- Exekuce ukládáním donucovacích pokut.
- Přestupky.

Blíže k důvodům přijetí a obsahu:

Parlament České republiky přijal zákon č. 67/2023 Sb. ze dne 15. února 2023 o některých opatřeních proti šíření teroristického obsahu online.

Návrh tohoto zákona byl předložen vládou z důvodu adaptace českého právního řádu na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/784 ze dne 29. dubna 2021 o potírání šíření teroristického obsahu online (dále také „Nařízení“ nebo „nařízení o potírání teroristického obsahu“), kterým se stanoví pravidla proti zneužívání hostingových služeb k veřejnému šíření teroristického obsahu online.

Potírání teroristickému obsahu online je úzkou a specifickou součástí širšího problému nezákonného obsahu na internetu. Na tuto problematiku Evropská unie již dříve reagovala přijetím závazných i nezávazných opatření. Postihu podpory terorismu se dotýká také řada mezinárodních smluv, jimiž je Česká republika vázána, a které zakotvují jednání, jež jsou smluvní státy zavázány považovat za trestné činy a která mají být postihována odpovídajícími sankcemi.

Hmotněprávní úprava České republiky komplexně postihuje teroristické trestné činy včetně podpory terorismu. Přestože stíhání pachatelů terorismu zůstává prioritou, je neméně důležité omezit přístup k teroristickému obsahu online, aby byli uživatelé internetu chráněni před takovým škodlivým obsahem a aby aktivity směřující k obhajobě a podpoře terorismu na internetu byly ztíženy.

Nařízení o potírání teroristického obsahu bylo přijato na základě ustanovení článku 114 Smlouvy o fungování Evropské unie, které zmocňuje Evropský parlament a Radu ke sblížení ustanovení právních a správních předpisů členských států, jejichž účelem je vytvoření a fungování vnitřního trhu.

Hlavní principy navrhované právní úpravy se řídí Nařízením. Jde zejména o zajištění čtyř hlavních funkcí, které stát plní při uplatňování Nařízení:

- **První funkcí** je vydávání příkazů k odstranění, které zavazují poskytovatele hostingových služeb, aby zpravidla do 1 hodiny odstranil nebo znepřístupnil konkrétně označený teroristický obsah.
- **Druhou funkcí** je přezkum přeshraničních příkazů k odstranění.
- **Třetí funkcí** je dlouhodobá práce s těmi poskytovateli hostingových služeb, kteří budou skutečně vystaveni teroristickému obsahu a budou povinni zavést účinná zvláštní opatření, aby výskyt teroristického obsahu v rámci svých hostingových služeb omezili.
- **Čtvrtou funkcí** je správní trestání v případě neplnění některých povinností stanovených Nařízením.

Norma nebrání uživatelům v tom, aby projevovali své názory na internetu nebo jinde, ale pouze způsobem harmonizovaným v rámci EU umožňuje orgánům veřejné moci nařídit poskytovatelům hostingových služeb (kteří a priori neodpovídají za obsah šířený jejich službami a ani jim nelze uložit povinnost tento obsah znát nebo sledovat), aby tyto služby, jejichž aspektem je často i shora zmíněná značná amplifikace různých sdělení, neposkytovali k šíření dat, která mají prokazatelně charakter teroristického obsahu. **Nařízení naopak žádné povinnosti (natož sankce) nestanoví pro poskytovatele obsahu, tj. původce dat, která byla veřejně šířena v rámci hostingové služby.**

Výskyt teroristického obsahu v českém online prostředí je relativně velmi nízký. Norma v těchto podmínkách proto představuje spíše nástroj pro řešení případného budoucího zhoršení situace a pro řešení případů, kdy by došlo ke zneužívání českých poskytovatelů hostingových služeb k šíření obsahu, který byl úspěšně odstraněn v jiných členských státech.

Norma zejména zavádí pravomoc příslušných orgánů členských států vydávat poskytovateli hostingových služeb příkaz k **odstranění teroristického obsahu nebo ke znemožnění přístupu k němu**. Dále počítá s tzv. přeshraničním příkazem k odstranění, který bude možno

vydat, má-li poskytovatel služeb hlavní provozovnu nebo právního zástupce usazeného/s bydlištěm v jiném členském státě, než je členský stát vydávajícího orgánu.

Teroristický obsah zahrnuje materiál, který podněcuje nebo získává jiné osoby ke spáchání nebo přispění ke spáchání teroristických trestných činů či vyhrožuje jejich spácháním, získává jiné osoby k účasti na činnostech teroristické skupiny nebo glorifikuje teroristické činnosti, mimo jiné i šířením materiálu zobrazujícího teroristický útok. Tato definice rovněž zahrnuje materiál, který poskytuje návod k výrobě nebo použití výbušnin, palných nebo jiných zbraní nebo škodlivých či nebezpečných látek, jakož i chemických, biologických, radiologických a jaderných látek, nebo k jiným specifickým metodám či technikám, včetně výběru cílů, za účelem spáchání nebo přispění ke spáchání teroristických trestných činů.

Nařízení se vztahuje na poskytovatele služeb informační společnosti, kteří na žádost uživatele služby uchovávají a činí veřejně dostupným jím poskytnutý materiál nebo informace, bez ohledu na to, zda je uchovávání a veřejné šíření těchto informací a materiálu pouze technické, automatické nebo pasivní povahy.

Předmětem právní úpravy je v první řadě určení orgánů příslušných k výkonu výše uvedených funkcí:

- vydávání příkazů k odstranění obsahu,
- posuzování přeshraničních příkazů k odstranění,
- cílený správní dohled nad poskytovateli hostingových služeb vystavených teroristickému obsahu a
- ukládání sankcí za přestupky.

Právní úprava dále upravuje následující oblasti:

- modalitu přezkumu jednotlivých rozhodnutí příslušných orgánů,
- výměnu informací a spolupráci mezi příslušnými orgány, jakož i
- způsob komunikace příslušných orgánů mezi sebou, s příslušnými orgány jiných členských států a v neposlední řadě s poskytovateli hostingových služeb.

Podle právní úpravy budou k provádění úkonů kompetentní tyto orgány:

- **Policie ČR**-její útvar, jehož úkolem je boj proti terorismu, bude orgán oprávněný nařizovat odstranění teroristického obsahu;
- **Ministerstvo vnitra**-přezkum přeshraničních příkazů k odstranění.
- **Český telekomunikační úřad**-cílený správní dohled nad prováděním zvláštních opatření a vymáhání pokut za přestupky.